

Uchwała Nr XXVI/154/17
Rady Gminy Kiwity
z dnia 22 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. ,poz. 1875) oraz art.179 ust.2 , w związku z art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. ,poz.697 z póź. zm.) **Rada Gminy Kiwity uchwala , co następuje :**

§1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 , stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Cezary Alchimowicz

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/154/17 Rady Gminy Kiwity z dnia 22 grudnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2018-2020

Kiwity 2017

SPIS TREŚCI

Wstęp

I.	Podstawy prawne realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.....	4
II.	Diagnoza środowiska lokalnego	4
III.	Analiza SWOT	7
IV.	Adresaci działań i realizatorzy programu	9
V.	Cele i kierunki działań w zakresie wspierania rodziny	9
VI.	Monitoring i ewaluacja	12

WSTĘP

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną. Ma ona zasadniczy wpływ na funkcjonowanie człowieka w rolach społecznych oraz kształtowanie jego tożsamości i postaw. Prawidłowo funkcjonująca rodzina daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa i wzmacnia ich rozwój osobisty. Rodzina jako pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze bezpośrednio oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, poglądy, a co za tym idzie ukierunkowuje na całe życie. Zaburzone więzi rodzinne wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie człowieka, stanowią podstawowe źródło jego deficytów. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, Państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przezwyciężeniu zaistniałej sytuacji. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być ze sobą spójne i uwzględniać prawo do zachowania własnej tożsamości.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Ideą w tworzeniu niniejszego programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata.

I. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU

WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2018 -2020

Podstawy prawne Programu leżą u źródeł:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575),
- b) ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.),

- c) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- d) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm.),
- e) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.).

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Na terenie gminy znajduje się osiemnaście następujących sołectw: Kiwity, Rokitnik, Bartniki, Kobiela, Konity, Kierwiny, Stoczek, Napraty, Krekole, Kiersnowo, Klejdyty, Samolubie, Połapin, Tolniki Wielkie, Maków, Klutajny, Żegoty, Czarny Kierz.

Ludność gminy na dzień 31.12.2016 r. wynosiła ogółem 3424 osób (wg danych Ewidencji Ludności) z czego 1661 osób to kobiety a 1763 mężczyźni.

Prawo do wsparcia udzielonego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. Następująca tabela określa liczbę rodzin oraz osób w rodzinach korzystających z pomocy Ośrodka na przełomie ostatnich lat.

Tabela nr 1. Liczba rodzin oraz osób w rodzinach korzystających z pomocy OPS w Kiwitach w latach 2014- 2016

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	171	452
2015	172	456
2016	177	442

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiwitach

Na podstawie przedstawionych danych można powiedzieć, że liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka w ostatnich latach utrzymuje się na podobnym poziomie.

Rodziny zwracające się o pomoc i wsparcie borykają się z różnorodnymi problemami. Poniżej przedstawiono przyczyny trudnej sytuacji życiowej, które determinują osoby i rodziny do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Powody przyznania świadczeń niejednokrotnie współwystępują ze sobą.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy i wsparcia rodzinom

Powód przyznania pomocy	2014		2015		2016	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	148	398	150	412	152	380
Bezdomność	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	27	112	27	129	24	116
Bezrobocie	106	312	102	295	103	273
Niepełnosprawność	42	71	45	78	44	82

Długotrwała lub ciężka choroba	32	72	30	67	34	68
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	22	69	30	87	30	88
Przemoc	0	0	1	1	1	4
Alkoholizm	0	0	0	0	4	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	4	4	4	5	5
Zdarzenia losowe	1	1	2	7	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiwicach

Niezmiennie wśród najczęstszych przyczyn przyznawania pomocy rodzinom znajdują się ubóstwo i bezrobocie. Kolejno wymienić należy niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzebę ochrony macierzyństwa.

Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, niskie kompetencje wychowawcze oraz nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. W celu poprawy sytuacji wychowawczej rodzin mających problemy w tym zakresie, zostało powołane do życia stanowisko asystenta rodziny.

Asystent rodziny to według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) osoba, która przydzielana jest rodzinie, gdy ta napotkała trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pracuje on bezpośrednio w miejscu zamieszkania klienta lub w miejscu przez niego wskazanym, przyczyniając się do poprawy sytuacji problemowej w zakresie socjalnym, psychologicznym, wychowawczym. Dzięki takiej współpracy klient może zwiększyć swoją aktywność społeczną, być lepiej zmotywowanym do podejmowania działań zawodowych oraz wszystkich innych prowadzących do poprawy sytuacji życiowej własnej oraz jego rodziny. Co więcej wśród działań, jakie podejmuje asystent możemy wyróżnić pomoc w znalezieniu punktów świadczących pomoc specjalistyczną w formie konsultacji, poradnictwa, mediacji lub terapii. Ponadto asystent rodziny udziela wsparcia w sytuacjach wymagających interweniowania, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie klienta lub jego rodziny. Asystent rodziny zobligowany jest także do utrzymywania kontaktu z instytucjami zaangażowanymi w sprawy podopiecznych, w tym z Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, sądami, pracownikami socjalnymi, pedagogami, nauczycielami. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Należy podkreślić, iż praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Zakres realizowanych usług wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w gminie Kiwity obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 3. Zakres usług wynikających z ustawy o systemie pieczy zastępczej w gminie Kiwity

	2014	2015	2016
Liczba placówek wsparcia dziennego	0	0	0
Liczba rodzin wspierających	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	2	1	1
Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny	12	14	17
Liczba dzieci w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny	28	34	42
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	2	2	3
Kwota wydatkowanych środków z tytułu odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	4 528zł	7 009,91zł	11 878,14zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiwitych

Z analizy zebranych danych wynika, że niewydolność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych lokuje się na piątym miejscu wśród powodów udzielenia pomocy i wsparcia. Liczba rodzin oraz dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta z roku na rok rośnie. Wzrastają również wydatki z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Ubolewanie budzi fakt, iż na terenie gminy w dalszym ciągu nie ma rodzin wspierających oraz placówek wsparcia dziennego.

Przedstawione powyżej dane potwierdzają konieczność wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej w celu poprawy ich funkcjonowania oraz zmniejszenia zjawiska dezintegracji rodziny w postaci wychowywania dziecka poza rodziną naturalną.

III. ANALIZA SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018- 2020 dokonano analizy SWOT polegającej na usystematyzowaniu posiadanych informacji o wybranym obszarze zainteresowania poznawczego w układzie czterech kategorii: mocnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń.

Tabela nr 4. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • aktywne zainteresowanie problemami rodziny władz samorządowych • profesjonalna kadra pomocy społecznej • zatrudnianie asystentów rodziny • znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników OPS • zapewnienie kadry OPS szkoleń • infrastruktura oświatowa • dostęp do biblioteki • działanie uczniowskich klubów sportowych • silne poczucie tożsamości regionalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny • brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • brak dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego • brak rodzin wspierających • brak żłobka • brak wystarczającej oferty wsparcia i organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży • brak aktywności społecznej i chęci do działania na rzecz społeczności lokalnej • słabo rozwinięta sieć organizacji pozarządowych • uciążliwość społeczeństwa powodujące nierówne szanse rozwoju • pogłębiający się kryzys rodziny • dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego • narastający problem uzależnień wśród młodzieży i dorosłych • niski poziom wykształcenia mieszkańców • bezrobocie
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia • budowanie lokalnych partnerstw obejmujących wszystkie sektory z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania • inicjowanie działań mających na celu wzmocnienie rodziny jako podstawowej komórki społecznej • stosowanie aktywizujących metod pracy socjalnej • wzrost świadomości i zaangażowania lokalnej społeczności w działania na rzecz dziecka i rodziny • wzrost poziomu wykształcenia wśród mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpad rodziny • zatracanie wartości rodzinnych • degradacja relacji rodzinnych • hermetyzacja rodziny • koncentracja na dobrach materialnych • przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie i edukację dzieci na Państwo i instytucje • stereotypowe myślenie odbiorców pomocy • narastanie zjawiska wyuczonej bezradności • niekorzystnie kształtujący się rynek pracy • emigracja zarobkowa i zjawisko eurosieroctwa • niechęć do podejmowania wspólnych inicjatyw społecznych • zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci • wypalenie zawodowe pracowników

IV. ADRESACI DZIAŁAŃ I REALIZATORZY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018- 2020 są rodziny zamieszkałe na terenie gminy Kiwity. Są to rodziny, w których występuje kryzys, problemy opiekuńczo – wychowawcze, uzależnienia, przemoc, długotrwałe bezrobocie czy ubóstwo.

Realizatorami niniejszego programu są osoby i reprezentowane przez nie instytucje, które działają na rzecz poprawy sytuacji życiowej rodzin. Program Wspierania Rodziny realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach we współpracy z innymi instytucjami i podmiotami działającymi na terenie naszej gminy, m.in. Urzędem Gminy w Kiwitach, Radą Gminy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, szkołami i placówkami kulturalnymi oraz Powiatową Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Lidzbarku Warmińskim, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lidzbarku Warmińskim, Sądem Rejonowym w Lidzbarku Warmińskim. III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Prokuraturą Rejonową, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy, placówkami służby zdrowia, jak i organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się szeroko rozumianą pracą z rodziną.

V. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest:
Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez zintegrowanie i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Kiwity.

Cel główny realizowany będzie przez szereg celów szczegółowych, których określenie pozwoli wytyczyć kierunki działań.

Poniższe tabele obrazują szczegółowe cele niniejszego programu.

Cel 1	Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin
Zadania	Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą GOPS
Zakładane rezultaty	Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach.

Cel 2	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin
Zadania	1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia 2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole 3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia
Zakładane rezultaty	1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny 2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych 3. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim, Urząd Gminy w Kiwitach, placówki oświatowe.

Cel 3	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny 2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym 3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia 4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców 2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny 3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży 4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach, Urząd Gminy w Kiwitach, Gminny Ośrodek Kultury, parafie, placówki oświatowe, biblioteka.

Cel 4	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną 2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami 3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą 4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny 5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi 2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców 3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież 4. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny 5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lidzbarku Warmińskim, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psycholog, placówki oświatowe.

Cel 5	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
Zadania	1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej 2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową
Zakładane rezultaty	1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych 2. Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach, Komisariat Policji, placówki oświatowe.

Cel 6	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom
Zadania	1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach
Zakładane rezultaty	1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie 2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach, placówki oświatowe.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja działań podejmowanych w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kiwity na lata 2018-2020 będzie monitorowana i ewaluowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach. Gromadzone informacje pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodzin jest dokumentem otwartym i długofalowym.

Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Sporządził:
Anna Ejsmont
Asystent rodziny